

якому підкреслюється, залучаючи коментарі дійсних і колишніх радників президента, що тактика «легких кроків» – кібератак, санкцій, економічного тиску – перестає діяти. Про необхідність більш рішучих дій пише також консервативна «The Washington Post», передрікаючи, що відносини між Америкою та путінською Росією йдуть в нікуди [3]. Більше місця Росії і її точці зору приділяє «The Financial Times», яка пише, що з точки зору Москви, анексія Криму, у правовому відношенні, не позбавлена логіки [4].

Таким чином, можемо сказати, що кримські події та інтереси Криму та України в цілому подаються в американських друкованих ЗМІ більше як фактор порушення стабільності на міжнародній арені та можливих економічних коливань, а не як першочергова проблема як така. Матеріали більше зосереджуються на тому, які наслідки березневі події в Україні в цілому та в Криму зокрема, матимуть на американський бізнес, на міжнародний клімат, а також який саме політичний курс в даній ситуації повинен обрати Президент Обама.

Список використаних джерел:

1. Myers S., Baker P. Putin Recognizes Crimea Secession, Defying the West / Myers S., Baker P. // The New York Times – 17 march 2014. [Електронний ресурс] http://www.nytimes.com/2014/03/18/world/europe/us-imposes-new-sanctions-on-russian-officials.html?hp&_r=1
2. Sanger D. Global Crises Put Obama's Strategy of Caution to the Test / Sanger D. // The New York Times – 16 march 2014. [Електронний ресурс] <http://www.nytimes.com/2014/03/17/world/obamas-policy-is-put-to-the-test-as-crises-challenge-caution.html?ref=world>
3. Taylor A. What history can tell us about Russia, Crimea and Vladimir Putin / Taylor A. // The Washington Post – 18 march 2014. [Електронний ресурс] <http://www.washingtonpost.com/blogs/worldviews/wp/2014/03/18/what-history-can-tell-us-about-russia-crimea-and-vladimir-putin/>
4. Chazan G. Crimea annexation would take Moscow into uncharted waters / Chazan G. // Financial Times – 16 march 2014. [Електронний ресурс] http://www.ft.com/intl/cms/s/da4512be-ad22-11e3-af3e-00144feab7de,Authorised=false.html?_i_location=http%3A%2F%2Fwww.ft.com%2Fcms%2Fs%2F0%2Fda4512be-ad22-11e3-af3e-00144feab7de.html%3Fsiteedition%3Dintl&siteedition=intl&_i_referer=http%3A%2F%2F

Тютюнник С.М., Балюк В.Я.

студенти,

Інститут прокуратори та слідства

Національного університету «Одеська юридична академія»

РОЛЬ ООН ЗА УМОВ НОВОГО СВІТОВОГО ПОРЯДКУ

Незважаючи на свою унікальність, ООН на сьогодні дискредитувала себе рядом інцидентів та скандалами, показала, що вона не завжди здатна своєчасно адаптуватися відповідно до мінливих світових політичних реалій. У зв'язку з цим світові лідери, видатні люди та спеціалісти часто критикують ООН за неефективність, недемократичність, недолік уваги до проблем окремих країн, бюрократизм, роздутість штатів, непомірний бюджет і нецільове використання коштів бюджету [1].

Варто відмітити що ще з моменту свого створення ООН виявилася в малоприємній ситуації: у багатьох політичних сферах її діяльність була паралізована. Причиною цього, зокрема, стали Холодна війна і тривалий політичний конфлікт між США і СРСР. ООН в той час була не в змозі зіграти дієву роль у вирішенні політичних та військових криз. Зокрема, ООН виявилася безсилою під час «берлінської» (1948-1949) і «кубинської» (1962) кризи, коли США і СРСР стояли на межі ядерної війни. Але загалом на той час організація виконувала важливу роль дипломатичного мосту між капіталістичним та соціалістичним табором.

Після розпаду СРСР та фактично трансформації біполярного світу у багатополярний з домінуючим положенням США – роль ООН похитнулася. Замість того щоб стати універсальною міжнародною платформою забезпечення миру, безпеки та стабільного світового розвитку організація проявила свою неспроможність та неготовність вирішувати світові проблеми. Ось деякі приклади такого безсилля, ігнорування та упередженого ставлення:

1. Миротворча операція ООН в Сомалі 1992-1995 роках в ході громадянської війни в країні. Результат: за два роки операції загинуло близько 150 миротворців, стали відомі факти знущань та умисного вбивства солдатами з декількох контингентів мирних громадян Сомалі. В цілому операція завдала значної шкоди престижу ООН, а основної цілі припинення громадянської війни не було досягнуто [2].

2. Війна НАТО в Югославії 1999 року, яка проводилась без мандату ООН (тобто юридично є агресією) та з суттєвими порушеннями міжнародного права та прав людини, зокрема невинуватого використання військами НАТО радіоактивних боеприпасів та бомбардування цивільних структур [3].

3. Інтервенція в Лівію 2011 року, яка вийшла за межі резолюції Ради Безпеки ООН, призвела до масових жертв цивільного населення від авіаударів та не вирішила політичної кризи у країні. Наразі в Лівії з травня 2014 року нова громадянська війна, щодо якої відсутня належна увага ООН [4].

4. Відокремлення Криму та війна на сході України у 2014 році було регулярним питанням повістки денної основних органів ООН, але окрім «схвилювання та занепокоєності» не вжито ні яких конкретних дій щодо до вирішення проблеми.

І це далеко не кінець списку актів агресії (які хоч і заборонені статутом ООН, але все одно застосовуються і мають місце в нашому житті) невдач та бездіяльності ООН. Звичайно, як казав видатний англійський політик Уїнстон Черчилль: «ООН створили не для того, щоб допомогти нам потрапити на небо, а для того, щоб врятувати нас від пекла». Але дивлячись на нескінченну низку конфліктів, війн, протистоянь у нашу, здавалося би цивілізовану епоху людства, задаєшся питанням, чому ефективність вирішення цих важливіших проблем така низька?

По-перше це фактори наведені на початку статті – бюрократизм, неефективне використання коштів та питання про обов'язковість рішень організації. Практично всі міжнародні гравці згодні з необхідністю проведення суттєвих реформ ООН. Однак між ними немає згоди в тому, до яких результатів повинна привести ця реформа. Неурядові організації закликають до більшої демократичності та відкритості, технократи – до більшої продуктивності та ефективності, окремі держави – до більшого врахування їхніх інтересів,

глобалісти – до створення на базі ООН загальносвітового уряду, а консерватори – до більшої самостійності держав [1].

По-друге, якщо проаналізувати конфлікти у світі останніх 25 років, то важко не помітити, що однією із сторін завжди є США. Сформувавши спочатку свій блок НАТО «для захисту від комуністичної загрози», сьогодні ця сила використовується проти країн у десятки разів слабших у воєнно-економічному сенсі, в інтересах США. Як наслідок, порушення однією країною міжнародно-правових норм та ігнорування цього з боку ООН є небезпечним прецедентом для світової безпеки. Інші країни відчуваючи свою незахищеність чи навпаки, також бажаючи поживитися за чужий рахунок починають ігнорувати міжнародно-правові норми – як приклад, можна привести ядерні програми Пакистану, КНДР, Ізраїлю чи анексія Криму Росією.

Перерозподіл сфер впливу у світі та утримання чи здобуття домінуючого положення стає все більш важливим ніж збереженням миру та повага до суверенітету інших країн. Схоже, що теорія «неореалізму» видатного американського політолога Уолтца отримує друге дихання [5]. Адже саме вона, відстоюючи позиції першочерговості інтересів суб'єктів політики та декларативного характеру всього міжнародно права сьогодні найбільш об'єктивно окреслює політико-правові реалії нашого світу.

Незважаючи на все перераховане, ООН продовжує існувати. І буде існувати в будь-якому стані, тому що світу дійсно потрібна організація, яка буде платформою для дискурсу між державами. Інше питання в тому, що досягнення цілей щодо підтримання і зміцнення миру і міжнародної безпеки та розвиток співробітництва між державами світу є химерним як ніколи. Щодо підвищення ефективності ООН, зважаючи на те, що змусити країни прийти до якогось консенсусу щодо широкого реформування ООН не вбачається можливим, вважаємо необхідним для початку зайнятися організаційним оздоровленням ООН. Наприклад створити єдиний постійний колегіальний орган за контролем діяльності апарату та його органів, зокрема у фінансових питаннях та докласти максимум зусиль по ліквідації зайвих бюрократичних процедур.

Список використаних джерел:

1. Александр Задохин. Реформа ООН: мифы и реальность. Некоммерческое партнерство Научно-информационное агентство «Наследие отечества», Observer № 3(170) (29 сентября 2005).
2. Егоров А. Информационно-психологическое обеспечение операции ООН в Сомали // «Зарубежное военное обозрение», № 12, 1995. – С. 9-11.
3. Benjamin S. Lambeth Nato's Air War for Kosovo: A Strategic and Operational Assessment, Issue 1365. – Rand Corporation, 2001. – 276 p.
4. Жертвы натовских бомбардировок в Ливии // «Зарубежное военное обозрение», № 1(778), 2012. – С. 106.
5. Копышев В.Н. О неореализме Кеннета Уолтца // Полис: Полит. исслед. – 2004. – № 2. – С. 146-155.